

Prenataal huisbezoek door de JGZ per 1 juli van kracht

Jeugdverpleegkundigen krijgen per 1 juli van dit jaar voor het eerst sinds jaren er een contactmoment bij in hun werk. Vanaf die dag is de aanpassing van de Wet Publieke Gezondheid met het *Prenataal huisbezoek door de JGZ* actief. Op deze pagina geven we je er meer achtergrond over.

Tekst:
Bente Allesie

Aanpassing van de wet

Met de aanpassing van de Wet Publieke Gezondheid met het *Prenataal huisbezoek door de JGZ* (PHB JGZ) hebben alle gemeenten per 1 juli 2022 de taak om een prenataal huisbezoek door de JGZ aan te bieden aan zwangeren en/of hun gezinnen in een kwetsbare situatie. Het doel hiervan is dat (aanstaande) ouders ook in (psycho) sociaal-maatschappelijk opzicht worden ondersteund. Dit kan bijvoorbeeld zijn de stress te verminderen rond financiën, het verbeteren van de leefomstandigheden, het vergroten van gezondheids- en opvoedingsvaardigheden of het bevorderen van sensitief ouderschap.

Eerste 1000 dagen

De eerste 1000 levensdagen van een kind, beginnend bij de preconceptieperiode, zijn cruciaal voor een goede start. Daarom is deze wetsaanpassing zo belangrijk. De gezondheid voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller van zowel fysieke als mentale problemen, zowel op jongere als op latere leeftijd. In Nederland heeft rond 16 procent van de kinderen een 'valse start' bij de geboorte. Zij krijgen later vaker fysieke en/of psychische problemen, suikerziekte, hart- en vaatziekten en overgewicht. Ook komen ze veel vaker in aanraking met jeugdhulp. In 3 tot 5 procent van de Nederlandse kinderen is er sprake van een

cumulatie van risico's; dit vergroot het risico op pre- en postnatale schade, opvoedingsonmacht en kindermishandeling.

Kansrijke Start

Het prenataal huisbezoek aan (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie is een belangrijke stimulans van het landelijke actieprogramma Kansrijke Start. Met het actieprogramma wordt gestimuleerd dat partijen rondom de eerste 1000 dagen van een kind lokaal de handen ineenslaan. Door actief een preventief ondersteuningsprogramma aan te bieden aan de zwangere en/of het gezin in een kwetsbare situatie, kunnen deze kinderen een betere start in het leven krijgen. Dit is zowel in menselijk als maatschappelijk opzicht van groot belang. Ook in financieel opzicht is dit wenselijk, want hoe eerder hierin geïnvesteerd wordt, hoe groter het rendement.

Handreiking Prenataal Huisbezoek door de JGZ

Het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid heeft, met input vanuit diverse partners uit o.a. de geboortezorg en jeugdgezondheidszorg, de handreiking *Prenataal Huisbezoek door de JGZ* (PHB JGZ) opgesteld. Deze handreiking schetst de achtergrond en de kaders voor de uitvoering zonder de uitvoering in detail te beschrijven. Lokale samenwerking en goede afspraken tussen gemeen-

telijke voorzieningen, geboortezorg en jeugdgezondheidszorg zijn de basis voor een goede zorg voor gezinnen die 'meer' nodig hebben. In de handleiding staat ook een uitgebreid stappenplan voor signaleren, uitvoeren en afronden van het PHB JGZ beschreven. Diverse casussen nodigen professionals uit om met elkaar in gesprek te gaan over de afwegingen rondom het inzetten van (perinatale) zorg. Folders voor ouders, signalerende ketenpartners en gemeente maken de handreiking compleet.

Financiering

Het landelijk uitgangspunt voor de financiering is het aantal kinderen dat te vroeg of met een laag geboortegewicht in 2017 geboren werd: 16,5 procent. In overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten is een gemiddelde duur van 2,5 uur als totale tijdsinvestering voor een PHB JGZ afgesproken, met een budget van 190 euro per huisbezoek. In totaal is er voor het PHB JGZ een budget van 5,3 miljoen euro beschikbaar. Het budget is niet geoormerkt; de gemeenten hebben de taak gekregen om er samen met alle betrokken partijen voor te zorgen dat de ondersteuning van zwangeren in een kwetsbare situatie, optimaal vorm krijgt. 

Bron: NCJ

Meer weten: <https://www.ncj.nl/themadossiers/prenataal-huisbezoek-jgz/>

Bente Allesie is jeugdverpleegkundige en VoorZorg-verpleegkundige bij GGD Gelderland Midden